

WOJEWODA ŚLĄSKI

NPII.4131.1.32.2026

Katowice, dnia 21 stycznia 2026 r.

Rada Miasta Katowice

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXIII/418/25 Rady Miasta Katowice z dnia 18 grudnia 2025 r. w sprawie nadania statutu Zespołowi Śpiewaków Miasta Katowice "Camerata Silesia", w części określonej w:

- 1) § 3 uchwały, jako sprzecznej z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483 ze zm.), dalej jako: *Konstytucja RP*;
- 2) § 1 ust. 2 załącznika uchwały, jako sprzecznej z art. 2, art. 87 i art. 94 Konstytucji RP w związku z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 87 ze zm.), dalej jako: *ustawa*.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 18 grudnia 2025 r. Rada Miasta Katowice podjęła uchwałę Nr XXIII/418/25 w sprawie nadania statutu Zespołowi Śpiewaków Miasta Katowice "Camerata Silesia", dalej jako: „uchwała”.

Załącznik do uchwały stanowi: STATUT ZESPOŁU ŚPIEWAKÓW MIASTA KATOWICE „CAMERATA SILESIA” W KATOWICACH, dalej jako: „Statut”.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m.in.: art. 13 ust. 2 ustawy.

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 22 grudnia 2025 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, iż uchwała jest w części niezgodna z prawem.

Zgodnie z przepisem art. 13 ust. 1 – ust. 3 ustawy:

1. Instytucje kultury działają na podstawie aktu o ich utworzeniu oraz statutu nadanego przez organizatora.

2. Statut zawiera:

- 1) nazwę, teren działania i siedzibę instytucji kultury;
- 2) zakres działalności;
- 3) organy zarządzające i doradcze oraz sposób ich powoływania;
- 4) określenie źródeł finansowania;
- 5) zasady dokonywania zmian statutowych;
- 6) postanowienia dotyczące prowadzenia działalności innej niż kulturalna, jeżeli instytucja zamierza działalność taką prowadzić.

3. Organizację wewnętrzną instytucji kultury określa regulamin organizacyjny nadawany przez dyrektora tej instytucji, po zasięgnięciu opinii organizatora oraz opinii działających w niej organizacji związkowych i stowarzyszeń twórców.

Przechodząc do analizy przedmiotowej uchwały należy wskazać, że Rada w § 3 uchwały postanowiła: *W uchwale Nr XXIII/496/12 Rady Miasta Katowice z dnia 30 maja 2012 r. zmieniającej*

uchwałę w sprawie utworzenia instytucji kultury pod nazwą Zespół Śpiewaków Miasta Katowice „Camerata Silesia” w Katowicach (Dz. Urz. Województwa Śląskiego z 2015 r., poz. 7654) uchylić § 1.

W ocenie organu nadzoru, uchylenie uchwały nowelizującej – w zakresie § 1 tej uchwały, w sposób istotny narusza zasady prawidłowej legislacji z art. 2 Konstytucji RP. Przepis ten nadawał w 2012 roku kolejny statut instytucji kultury „Camerata Silesia”, która to została utworzona wraz z nadaniem pierwszego statutu – na mocy uchwały Nr XXI/359/04 Rady Miejskiej Katowic z dnia 1 marca 2004 r. w sprawie utworzenia instytucji kultury pod nazwą Zespół Śpiewaków Miasta Katowice „Camerata Silesia” w Katowicach. Wejście w życie kwestionowanego przepisu uchwały prowadziłyby do wątpliwości co do treści obowiązującego statutu instytucji kultury – w danym okresie czasu, licząc od wejścia w życie uchwały z dnia 1 marca 2004 r. Ponadto zgodnie ze stanowiskiem prezentowanym w doktrynie i orzecznictwie (por. wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 20 września 2012 r., sygn. akt III SA/Wr 317/12), przepisy zmieniające mają charakter niesamodzielny - nie służą bezpośrednio do wyrażania norm prawnych, lecz do wprowadzania zmian w obowiązujących przepisach merytorycznych. Niesamodzielny charakter przepisów zmieniających oznacza również, że mają one charakter jednorazowy (por. G. Wierczyński, Redagowanie i ogłaszanie aktów normatywnych. Komentarz). Ich normatywny skutek wyczerpuje się w momencie ich wejścia w życie w postaci zmian, które one dokonują (zob. postanowienie TK z dnia 20 października 2008 r., K 21/07, OTK-A 2008 r. Nr 8, poz. 149). Nowelizowane przepisy otrzymują nowe brzmienie i od tej chwili samodzielnie regulują określone stosunki społeczne. Z tego powodu - jak już wskazano powyżej, ich uchylenie lub zmienianie po dniu ich wejścia w życie jest bezprzedmiotowe i niedopuszczalne (zob. T. Bąkowski, P. Bielski, K. Kaszubowski, M. Kokoszczyński, J. Stelina, J. Warylewski, G. Wierczyński, Zasady techniki prawodawczej. Komentarz do rozporządzenia). Należy również zwrócić uwagę na treść § 93 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), który to przepis na zasadzie § 143 ww. Zasad ma odpowiednie zastosowanie do projektów aktów prawa miejscowego. Zgodnie z § 93 ust. 1 i 3 Zasad ustawa zmieniająca (tu: uchwała - akt prawa miejscowego) może zawierać jedynie przepisy uchylające, przepisy zastępujące lub przepisy uzupełniające przepisy ustawy zmienianej, a w razie potrzeby - także przepisy epizodyczne, przejściowe i dostosowujące, konieczne ze względu na dokonywaną nowelizację (ust. 1), a jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach, jeżeli jest to konieczne dla uniknięcia luki w prawie, w ustawie zmieniającej można wyjątkowo zamieścić przepisy, które regulują sprawy wykraczające poza zakres unormowania ustawy zmienianej (ust. 3). W rozpatrywanej sprawie taka sytuacja nie miała miejsca. W związku z powyższym nie znajdzie tu zastosowania § 93 ust. 4 Zasad, który - na zasadzie wyjątku przewiduje, że jeżeli w ustawie zmieniającej wyjątkowo zamieszczono przepisy inne niż określone w ust. 1, nie wystarczy poprzestać na uchyleniu ustawy znowelizowanej, ale uchyła się także te przepisy. To oznacza, że brak było podstaw do przyjęcia regulacji odnoszącej się do uchylenia § 1 w uchwale Nr XXIII/496/12 Rady Miasta Katowice z dnia 30 maja 2012 r. zmieniającej uchwałę w sprawie utworzenia instytucji kultury pod nazwą Zespół Śpiewaków Miasta Katowice „Camerata Silesia” w Katowicach – który to przepis nadawał kolejny statut przedmiotowej instytucji kultury.

Przechodząc dalej organ nadzoru wskazuje, że Rada w § 1 ust. 2 Statutu postanowiła, że: *Zespół działa w szczególności na podstawie:*

- a) ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz.U. z 2024 r. poz. 87), zwanej dalej „Ustawą” i przepisów wykonawczych wydanych na jej podstawie,*
- b) umowy w sprawie prowadzenia jako wspólnej instytucji kultury – Zespołu Śpiewaków Miasta Katowice „Camerata Silesia”, zwanej dalej „Umową”, zawartej w Katowicach w dniu 9 listopada 2023 roku pomiędzy Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, zwanym dalej „Ministrem” a Miastem Katowice, zwanym dalej „Miastem”,*
- c) niniejszego statutu.*

W ocenie organu nadzoru przepis § 1 ust. 2 Statutu zawierający przykładowy wykaz aktów prawnych, na podstawie których działa wskazana instytucja kultury wykracza poza zakres delegacji ustawowej i narusza hierarchię aktów prawnych. Rada Miasta nie jest uprawniona do przesądzania w drodze aktu prawa miejscowego o stosowaniu przepisów prawa znajdujących się w aktach wyższego rzędu, którymi są ustawy, a także określania umów zawieranych z Ministerstwem, które będą podstawą funkcjonowania danej instytucji. Zgodnie z art. 87 Konstytucji RP źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia (ust. 1). Źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są na obszarze działania organów, które je ustanowiły, akty prawa miejscowego (ust. 2). Powyższa norma konstytucyjna ujmuje prawo jako przykład systemu, uporządkowanego i niesprzecznego zbioru norm, zredagowanych w postaci przepisów prawnych, obowiązujących w danym miejscu i czasie. Jedną z cech charakterystycznych dla prawa stanowionego wyłaniającą się z powyższego przepisu jest hierarchia aktów prawnych, czyli hierarchiczne uporządkowanie aktów prawnych zależne od organu państwa, który był ich twórcą. Podstawową zasadą obowiązującą przy rozpatrywaniu hierarchii aktów prawnych jest fakt, iż każdy akt niższego rzędu musi być zgodny z aktem rzędu wyższego. Akt niższego rzędu nie może też rozstrzygać o obowiązaniu i stosowaniu aktu wyższego rzędu, albowiem ten obowiązuje i jest stosowany z mocy prawa – z racji funkcjonowania w systemie prawnym.

W kontekście powyższego należy stwierdzić, że Rada Miasta nie jest uprawniona do przesądzania w drodze aktu prawa miejscowego o stosowaniu przepisów prawa znajdujących się w aktach wyższego rzędu, którymi są ustawy, a także określania umów, które będą podstawą funkcjonowania przedmiotowej instytucji kultury. Jak stwierdził Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 25 lipca 2019 roku: *Zauważyć należy, iż funkcją stanowionego prawa miejscowego nie jest informowanie adresata tego aktu o różnych regulacjach obowiązującego prawa, lecz funkcję tę stanowi regulowanie określonej materii (problematyki) w zakresie niewykraczającym poza ustanowioną delegację ustawową* (sygn. akt II OSK 1782/18). Stwierdzić należy, że Rada Miasta obowiązana jest przestrzegać zakresu upoważnienia ustawowego udzielonego jej przez ustawę w zakresie tworzenia aktów prawa miejscowego. Wobec zaś faktu, że ustawa nie przewiduje dla Rady Miasta uprawnienia do rozstrzygania o obowiązaniu aktów prawnych i umów zawieranych z Ministerstwem, należy uznać, że Rada normując materię określoną § 1 ust. 2 Statutu istotnie naruszyła prawo, to jest art. 13 ust. 2 ustawy w zw. z art. 2, art. 87 ust. 1 i 2 oraz art. 94 Konstytucji RP.

Na marginesie wskazać należy również, że nawet gdyby uznać, że ten przepis uchwały ma wyłącznie charakter informacyjny, to mając na uwadze, że przepisów o charakterze nienormatywnym nie umieszcza się w akcie prawa miejscowego, przepis § 1 ust. 2 Statutu istotnie narusza prawo.

Powyżej opisane uchybienia w przedmiotowej uchwale należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa w uchwale to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje sprzeczności z określonym przepisem prawnym. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od samego początku (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18).

Wszystkie przywołane powyżej orzeczenia sądów są dostępne w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych (CBOSA) pod adresem: www.orzeczenia.nsa.gov.pl.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XXIII/418/25 Rady Miasta Katowice z dnia 18 grudnia 2025 r. w sprawie nadania statutu Zespołowi Śpiewaków Miasta

Katowice "Camerata Silesia" – w części określonej na wstępie, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Z upoważnienia Wojewody Śląskiego

Iwona Andruszkiewicz
Wydział Nadzoru Prawnego - Zastępca
Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego